

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P3253

[Total No. of Pages : 4

[4903]Ext.-105
M.A. (Part - I)
POLITICAL SCIENCE (External)
PO-02 : Political Thinkers in Modern Maharashtra
PO-05 : Political Process in Maharashtra
(2013 Pattern) (Optional Paper)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Answer any one of the following **[20]**

- a) Discuss Mahatma Phule's views on equality.

OR

- b) Discuss Lokmanya Tilak's social and Political ideas.

Q2) Answer any one of the following **[20]**

- a) Explain V. D. Savarkar's thoughts of social Reforms.

OR

- b) Critically examine the social and political ideas of V. R. Shinde.

Q3) Answer any one of the following **[20]**

- a) Take a brief review of the performance of Dalit Movement. Discuss various causes of fragmentation in this movement.

OR

- b) Explain the causes of regional imbalance in Maharashtra

P.T.O.

Q4) Answer any one of the following

[20]

a) Discuss the Rural local politics of Maharashtra Since 1992.

OR

b) Explain the limitations of Maratha caste Politics in Maharashtra.

Q5) Write short notes on any four.

[20]

a) Javedekar's interpretation of Indian National Movement

b) V.D. Savarkar's views on militarization

c) Lokmanya Tilaks views on cultural Nationalism

d) Challenges to Maratha hegemony

e) Co-operative sector of Maharashtra

f) Politics of urban areas in Maharashtra

Total No. of Questions : 5]

P3253

[4903]Ext.-105

M.A. (Part - I)

POLITICAL SCIENCE (External)

PO-02 : Political Thinkers in Modern Maharashtra

PO-05 : Political Process in Maharashtra

(2013 Pattern) (Optional Paper)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 100

सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) पुढीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा. [20]

अ) महात्मा फुले यांचे समताविषयक विचारांची चर्चा करा.

किंवा

ब) लोकमान्य टिळकांच्या सामाजिक आणि राजकीय विचारांची चर्चा करा.

प्रश्न 2) पुढीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा. [20]

अ) वि.दा. सावरकरांचा सामाजिक सुधारणाविषयक विचार स्पष्ट करा.

किंवा

ब) वि.रा. शिंदे यांच्या सामाजिक व राजकीय विचारांची सटीक चिकीत्सा करा.

प्रश्न 3) पुढीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा. [20]

अ) दलित चळवळीच्या कामगिरीचा थोडक्यात आढावा घ्या. दलित चळवळीच्या विघटनास जबाबदार असणाऱ्या विविध कारणांची चर्चा करा.

किंवा

ब) महाराष्ट्रातील प्रादेशिक असमतोलाची कारणे स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) पुढीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा. [20]

अ) 1992 पासूनचे महाराष्ट्रातील ग्रामीण स्थानिक राजकारणाची चर्चा करा.

किंवा

ब) महाराष्ट्राच्या राजकारणातील मराठा जातीच्या मर्यादा स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) पुढीलपैकी कोणत्याही चार टीपा लिहा. [20]

अ) आचार्य जावडेकरांचा भारतीय राष्ट्रीय चळवळी संबंधीचा अन्वयार्थ

ब) वि. दा. सावरकरांचा लष्करीकरणाचा विचार

क) लोकमान्य टिळकांच्या सांस्कृतिक राष्ट्रवाद विषयक विचार

ड) मराठा प्रभूत्वास अडहान

इ) महाराष्ट्रातील सहकारी क्षेत्र

फ) महाराष्ट्रातील शहरी भागाचे राजकारण

